

[M. C. Korsgaard.]

fald paa Jord. Jeg vilde derfor finde det rimeligt, om det ærede Medlem gik ind paa min Tankegang: at det Beløb, der er afsat til Jordkøb, blev forhøjet. Hvis det ærede Medlem vil gaa med til det, skal det være mig en Fornøjelse at stille Forslag om, at Sagen henvises til et Udvalg, saa at vi kan faa dette Beløb forhøjet.

Det ærede Medlem Hr. Oluf Johansen taler stadig om de for smaa Jordbrug. Jeg indrømmer, at der er Jordbrug, som er mindre end andre, men det ærede Medlem vil sikkert ogsaa give mig Ret i, at det ogsaa er forskelligt, hvilke Størrelser af Brug de forskellige Mennesker egner sig til at drive. Og jeg antager, det ærede Medlem vil give mig Ret i, at lige saavel som dette gælder blandt Gaardmændene, gælder det blandt Husmændene. Der er jo heller ingen, der har sagt, at ethvert Husmandsbrug skal drives efter den og den Receipt. Et Husmandsbrug kan drives paa mange forskellige Maader, og adskillige Folk med mindre Arealer har netop vist, at de kunde faa mere ud af deres Jord ved at drive den paa den Maade, *de* nu driver den, end ved at drive den paa den Maade, *andre* driver deres Jord paa. Mange har vist, at de har kunnet faa mere ud af 4 Tdr. Land, end andre har kunnet faa ud af 10—20 Tdr. Land.

Det ærede Medlem Hr. Oluf Johansen talte endvidere om, at der sammenkøbes Jord, sammenkøbes Ejendomme, og at der nedlægges Ejendomme. Jeg vil i denne Forbindelse gerne sige — det er jo blevet sagt nogle Gange i de sidste 5—6 Dage —, at Lov er Lov, og Lov skal holdes, og det er jeg helt og fuldt villig til at gaa ind for, ogsaa paa det Omraade, der her er Tale om. Lige saavel som jeg er imod, at der ulovligt nedlægges Brug, lige saavel vil jeg hævde, at saa længe Loven giver Ret til at købe Brug, har enhver Lov til at købe det, Loven giver Ret til. Saa længe Loven er saadan, at et Menneske, der har en Gaard, har Lov til at købe 1, 2, 3 Gaarde til, hvis han har Lyst til det, er det en Handling, det skal være ham tilladt at udføre, og som efter min Mening ikke skal kritiseres heroppefra. I øvrigt vil jeg mene, at der gennem Amtskommission, Sogneraad og andre Institutioner er saa rig Løjlighed til at følge med, til at opdage, hvor der foregaar noget ulovligt, og til at give Indberetning, naar der foregaar noget ulovligt, at jeg egentlig ikke forstaar, der kan foregaa Ulovligheder af den Art, som det ærede Medlem Hr. Oluf Johansen omtalte. Jeg tror heller ikke

paa, at det sker i det Omfang, det ærede Medlem mener.

Endelig vil jeg til Slut takke den højt-ærede Landbrugsminister for hans Tilsagn om at se meget velvilligt paa de Tilfælde, der tænkes paa i § 3. Jeg vil gerne samtidig sige til den højtærede Landbrugsminister, at naar der er Tale om den sønderjyske Præstegaardsjord, vil jeg — med det Kendskab, jeg har til dette Spørgsmaal — tro, at man skal tage meget varsomt paa dette Problem.

Oluf Johansen: Det ærede Medlem Hr. M. C. Korsgaard fremhævede, at jeg stadig her i Tinget under Jordlovsdebatterne rejser Spørgsmaalet om de for smaa Brug, og fremsatte i denne Forbindelse den Betragtning, at der jo dog ogsaa er andre Muligheder for de smaa Husmænd end at faa deres Jordareal forøget, idet Menneskene ikke alle er ens, nogle egner sig til at drive større Landbrug, medens andre ikke gør det. Heri har det ærede Medlem Hr. M. C. Korsgaard for saa vidt Ret, som det jo er helt rigtigt, at en Del af disse indeklemte Husmænd, hvis de fik Tillægsjord, maaske ikke vilde egne sig til at drive et saadant større Brug, ganske paa samme Maade, som forskellige andre Landmænd, der køber en Ejendom af en vis Størrelse og af den og den Beskaffenhed, maaske ikke egner sig til at drive den. Det er med det ene som med det andet — hverken mere eller mindre —, hvad enten det drejer sig om indeklemte Husmænd eller andre Landmænd. Men der er det at sige, at det Antal af for smaa Husmandssteder, vi har her i Landet, er for stort. Det er saa urimelig stort — saa vidt jeg husker er Tallet op imod en 80 000. Disse Husmænd er henvist til Beskæftigelse paa anden Maade i saa stor Udstrækning, at det mange Steder kniber forfærdelig haardt for dem. Det er gaaet nogenlunde i disse Aar, hvor der har været en hel Del Tørvekørsel og den Slags, der har givet dem Erhvervsmuligheder. Men Antallet af disse for smaa Husmandsbrug er alt for stort, og det ærede Medlem maa kunne forstaa Spørgsmaalets uhyre Betydning, ikke blot deraf, at jeg nævner det Gang paa Gang, men deraf, at det er et Spørgsmaal, der med den største Alvor rejses fra Husmændenes Side, og ikke blot af de indeklemte Husmænd selv, men af Husmandsorganisationerne, idet Husmandsorganisationerne kæmper for de indeklemte Husmænds Sag, der ligger dem stærkt paa Sinde.

Dernæst kritiserede det ærede Medlem et bestemt Forhold, jeg nævnte, og sagde lidt stærkt, at Lov er Lov, og Lov skal holdes,